

Od Redakcji

Zjawisko wielokulturowości, czyli współistnienia odmiennych wartości i tradycji określonych w ramach jednego organizmu państwowego, nabiera dziś coraz większego znaczenia, ponieważ nigdy wcześniej świat nie był tak zglobalizowany. Nieograniczone możliwości podróżowania przyczyniły się do migrowania ludności, co prowadzi do ciągłego mieszania się wzorców społecznych. Rozwój komunikacji — głównie za sprawą powszechności Internetu i telefonii komórkowej — ułatwia dostęp do poznawania różnych kultur. Wymienione aspekty wpływają na tworzenie się społeczeństw wielokulturowych, a zatem edukacja, na którą mają bezpośredni wpływ procesy zachodzące w otaczającej nas rzeczywistości, powinna być dostosowana do ich potrzeb. Dlatego też zagadnienia te stały się nadrzędnym motywem rozważań niniejszego numeru czasopisma „Pedagogika Przedszkolna i Wczesnoszkolna”.

Zaproponowany przez Ewę Żmijewską tekst koncentruje się na rozumieniu i konotacjach pojęcia tożsamości kulturowej. Autorka podaje regulacje prawne warunkujące sytuację mniejszości etnicznych w Polsce i analizuje na podstawie danych statystycznych problem tożsamości Ślązaków i Kaszubów, których jako grup etnicznych te regulacje nie dotyczą.

Artykuł Ewy Ogrodzkiej-Mazur *Cieszyńska szkoła badań pogranicza Profesora Tadeusza Lewowickiego* stanowi przegląd działalności naukowo-badawczej, dydaktycznej i organizacyjnej Zakładu i Katedry Pedagogiki Ogólnej Uniwersytetu Śląskiego na Wydziale Etnologii i Nauk o Edukacji w Cieszynie w latach 1989–2014. Ośrodek ten prowadzi zespołowe badania dotyczące społecznych, pedagogicznych i kulturowych uwarunkowań rozwoju oraz wychowania dzieci i młodzieży z pogranicza, przemian społeczno-cywilizacyjnych, edukacji szkolnej i edukacji dorosłych, problemów kształtowania się tożsamości, teorii i modeli badań międzykulturowych, a także przygotowania nauczycieli i pedagogów do pracy w społecznościach wielokulturowych oraz realizowania europejskiego modelu edukacji wielo- i międzykulturowej.

O funkcjonowaniu dorosłych, dzieci i młodzieży w społeczeństwie wielokulturowym traktuje rozprawa Kingi Orzeł-Dereń. Autorka prezentuje zagadnienia dotyczące pluralizmu kulturowego, bilingwizmu i poczucia tożsamości na-

rodowej członków społeczności polonijnych w Brazylii na przykładzie grupy zamieszkującej tereny municypium Cruz Machado.

Dział „Artykuły” zamykają: tekst Stefanii Walasek, przedstawiający rys historyczny przedszkoli żydowskich na terenie lwowskiego i wileńskiego Kuratoriuk Okręgu Szkolnego w latach Drugiej Rzeczypospolitej, opracowanie autorstwa Moniki Miñovej o trudnościach adaptacyjnych dzieci romskich w pierwszych klasach szkoły podstawowej i publikacja Moniki Nęckiej o tożsamości narodowej w świetle edukacji artystycznej najmłodszych.

Zwieńczeniem numeru „Pedagogika Przedszkolna i Wczesnoszkolna”, który oddajemy w Państwa ręce, są: opowieść o mieście Biecz na polsko-niemieckim pograniczu, małej ojczyźnie Zygmunta Kowalczuka, fotoreportaż Teresy Żebrowskiej z polsko-francuskiej wystawy „Toż samość” i sprawozdanie z II Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Poznanie i działanie w edukacji dziecka”, która odbyła się w dniach 2–3 czerwca 2014 r, na Uniwersytecie Pedagogicznym im. KEN w Krakowie.

Mamy nadzieję, że lektura zebranych w niniejszym tomie publikacji zainicjuje dyskusję nad istotnymi kwestiami wielokulturowości, stanie się inspiracją do refleksji, rozważań teoretycznych oraz podejmowania określonych działań edukacyjnych.